

NHÌN XUỐNG

Túy Hồng

Lập một gia đình trẻ thì làm sao sống yên lành được, vì mình phải ở chung với một người đàn bà. Đó là ý nghĩ của Thế. Còn tôi thì bao giờ cũng vui vẻ nghĩ rằng trong xã hội chỉ có một người đàn ông liên quan đến mình, một người thôi là đủ, là hết. Do đó ngày lạy cha mẹ ruột để bước về nhà bà gia, nước mắt tôi chỉ có một giọt ngập ngừng ở khóe dưới và tôi không dám lau khô.

Có một ngày của thời chưa cưới, Thế dắt tôi đến trước bàn thờ, vén tấm liểu đỡ lúp mặt khuôn bóng ông nội chàng và kể:

- Ông nội anh thi cho mình thì trượt mà thi giúp cho kẻ khác thì đậu...Suốt đời ăn nhờ bà nội và đám bạn bè. Đến năm ông đậu Cử Nhân, ông làm thêm bốn người đậu nữa...thành ra năm đó ông thi đậu năm bằng Cử Nhân.

Tôi sợ đêm ngủ "nằm chộ" nên không dám nhìn ông nội chồng. Tôi đưa ngón tay trở đưng vào một con sâu chiếu đang bò trên bàn thờ để coi nó khoanh tròn mình lại nằm yên. Thế tiếp:

- Anh bây giờ chỉ còn một người mẹ...Tôi ngừng lên nhìn chàng. Hết lối văn thuật sự giờ đến tả hình đây. Thấy chàng im, tôi máy miệng:

- Em bao giờ cũng sòng phẳng, anh thương mẹ em chừng nào thì em thương mẹ anh chừng nấy...Ờ...mà bà gia mình phải trọng hơn vì đó là người lạ...

- Em nói trước bàn thờ tổ tiên có ông nội làm chứng đó nhé...

Sau mười lăm ngày hưởng tuần trăng mật lạnh ở Đà Lạt, chúng tôi mới về tới sân bay Huế, mẹ chồng tôi đã chụp lấy Thế xuyết xoa:

- Con ốm dữ quá, ai làm chi mà con hư thế này ?...

Rồi cái đêm đầu tiên ngủ ở nhà chồng, suốt nửa đêm tôi nhồm lên, nhồm xuống mấy bận. Mẹ chồng không ngủ, bà bật cả mấy ngọn đèn dong sáng, xài điện đến khuya. Bà làm việc ban đêm, tay va chạm ồn ào, chân đá mấy cánh cửa. Đồ vật bị dúi, bị dằn vặt đổ gan, đổ ruột, khua động âm nhà...Lòng có nổi xung mới có gắt oan, mới hành hạ của cải như thế chứ ? Con sen bị quất tháo chạy ngược chạy xuôi. Tôi ngồi bật lên, mấy lần đi ra khỏi phòng đều bị bà xô vào nằm ngủ. Chúng tôi còn lòng dạ nào mà ăn nằm với nhau nữa. Tôi ngồi lên giường nhìn ra ngoài lo lắng...

Những đêm tiếp theo, thỉnh thoảng đồ vật trong nhà phải ở trong tình trạng báo động. Bà cầm đến cái gì là cái đó bị la rày, bị thổ mạnh...cứ âm âm, chạng chạng, xô cửa, xô bàn ghế. Con sen hay thừa, hay nói bị bà nạt nhào.

Cũng có nhiều hôm mẹ chồng tụng kinh sang sáng. Nghe kinh để nghĩ đến chuyện thanh cao.

Tôi mét lại với mẹ tôi thì mẹ tôi nói:

- Đó là chưa mấy. Những bà mẹ chồng có con một ở nhà quê mới tởm. Họ ghen với dâu táo tợn lắm, như sư tử cái...không cho con trai ngủ với dâu, đầy đọa dâu, đuổi dâu ra ngoài nằm chuồng heo. Có đêm bắc ghế ngủ chắn trước buồng con, không cho con đến với vợ, họ canh gác cả con cả dâu, không muốn cho hai người luyện ái tự do. Cách đánh đập dâu của họ cũng dữ tợn như đánh ghen, cắn,

xé, ngồi lên bụng đấm. Nhiều bà có con đi làm, giành hết tiền. Mấy bà cứ hành hạ dâu rồi dâu ăn hiếp lại con trai.

Mỗi tuần tôi đều có về nhà thăm cha mẹ, ở lại ăn cơm.

...Ngủ trưa dậy, tôi thấy cả một nhà con gái rục rờ. Con ai mà loạn thế này, chân đi giày, tay đi dù...Thế đem học trò về nhà tập múa, tập nhảy, về tác quái trước mắt tôi đây. Cái tài chung của con gái thời nay là thân hình ai cũng đẹp cả, rất dễ đẹp. Đôi mắt tôi ngứa dữ dội, hào quang chớp choạng.

Tôi không đáp lại những lời chào của học trò chồng, ngồi ngay để coi văn nghệ...Vài ngọn gió thổi, tóc chích vào mắt. Tôi mạnh tay vén tóc, chậm chạp nhìn từng đứa con gái và nếu đứa nào nhìn lại tôi sẽ trợn mắt cho hết hồn. Thẳng mắt tôi, người ta đang nổi loạn, những cái đẹp đang vờn nhau. Thế hết nhìn cô này đến ủy lạo cô kia, tình sư đệ ở đây thật xô bồ. Thầy với trò mà đụng nhau được thì hết cả tôn ti trật tự. Hai mươi mấy mùa Xuân mọc dày mái tóc, tôi mới thấy học trò chồng là con gái mà bạo gan hơn tôi là đàn bà.

Lúc còn đi học, tôi chưa thấy tượng khỏa thân là đẹp vì không dám nhìn, đến những ngày giờ tiếp theo đêm cáo chung đời con gái, mắt tôi mới quen đậu rất lâu trên những thứ đó, những thứ làm thỏa mãn đàn ông. Chịu nhìn, chịu quan sát, tôi mới chịu tượng khỏa thân là đẹp. Thế thích chưng bày tượng đá đàn bà ở phòng khách, bàn viết đầu giường ngủ. Tôi nghĩ đến những bức tượng bằng xương thịt sống trang hoàng cho học đường.

Học trò con gái làm nũng quá, gai quá! Chúng diện cao độ cho bỏ những ngày thường đi học ăn mặc đạm bạc theo chỉ thị đồng phục ở trường. Học trò mà cứ văn nghệ thì không luân lý. Chúng mặc áo dài bông to như áo Tàu xưa, có vài đứa mặc áo trắng trong, lồng gương thân hình. Vải thưa không che được mắt thánh, tôi ghét bốn sợi dây treo trên hai vai, những sợi dây treo bằng mica tôi cũng nhìn ra. Còn đi học mà cả gan mặc áo lót chỉ cao đến ngực! Nếu lỡ mang những chiếc áo dài mỏng, nhất định tôi phải mặc áo cụt tay dày bên trong. Lòi một chút cho thiên hạ thấy là áy náy mãi không làm chi được. Ra đường, nếu lỡ diện một đôi guốc quá cao là lo lắng, thắc mắc mãi vì hai cái gót, sợ vấp, sợ té mà quên cả vui. Có chị bạn đưa rêu vải quảng cáo một cái áo dài ny-lông ướt, tôi lắc đầu:

- Anh mình cấm mặc những đồ mỏng đó.

Thật ra, chồng tôi không khi nào bày tỏ quan niệm gì đối với áo quần vợ. Cái bàn phấn Thế sắm cho tôi với rất nhiều mỹ phẩm hảo hạng làm tôi luôn luôn sung sướng. Tôi hóa trang ít ỏi nên mỗi lần ra ngoài Thế chỉ được vài phút làm đạo diễn cho tôi kẻ mắt thôi. Bà gia tôi nếu thấy được con vẽ lông mày cho vợ thì cánh cửa phòng bị đập ít nhất là hai đập.

Học trò về rồi, tôi kéo Thế vào phòng.

- Mấy con bà cô văn minh tốt chúng...nghĩ đến mấy đứa em gái mọi rợ của mình mà hổ thẹn.

Thế trêu tôi:

- Ờu...! Sư mẫu mà lại đi kỳ kèo với học trò...

Tôi chặn lại:

- Anh không được nói thế. Không có lý gì nữ sinh lại đột nhập nhà nam giáo sư, xâm phạm đến hạnh phúc kẻ khác. Tạo sao bọn con trai không đến nhờ anh dạy nhảy.

Thế ôn tồn:

- Anh cho chuyện nhảy là tự nhiên. Minh đừng có ý nghĩ xấu. Khi Tây, đầm họ nắm tay nhau, dìu nhau theo tiếng nhạc, lòng họ bình tĩnh lắm. Vì trong bụng mình nghĩ bậy nên mới trông thấy bậy, không đứng đắn.

- Người Âu Mỹ họ quen nhảy với nhau từ nhỏ đến lớn, quen thú đụng chạm, thịt da họ chai đi rồi. Còn mình...thì mấy lâu ni không chi cả...tự nhiên bây giờ ôm đại nhau thì trách sao khỏi có ý nghĩ xiên xẹo, rạo rục bên trong.

Thế bảo:

- Anh tập cho học trò trước mắt em, trước sự chứng kiến của em.

Tôi vùng vằng:

- Có em đó, em mới tức, chẳng thà khuất mắt. Con gái nhà ai mà ngang tàng, cứ vịn vai, hót cổ đàn ông mãi...dù có biện hộ mấy đi nữa thì hai cánh tay kia cũng đã mất trinh rồi. Có con gái như thế mà không cột tóc vào chân giường mà đánh.

Tôi không nhìn Thế, tôi nhìn một vòng xung quanh nhà, nhìn đất ngoài vườn. Thế yên lặng, yên lặng cũng là một cách ăn hiếp vợ. Tôi giận.

- Sao anh không xin phép em trước.

Tôi chằm ngang câu nói trái phép. Câu nói khoe cả chân tướng và Thế ngồi im phăng phắc. Ngồi im cũng là một cách ăn hiếp vợ. Khi Thế đã ngồi im thì nếu tôi có là mẹ chàng cũng khó lấy thìa nạy miệng chàng ra được. Những lúc ấy tôi nhìn xuống hai bàn chân. Hai bàn chân mỏng và khuyết của tôi tuy không có gân bò lồi cộm như ở lưng bàn tay, nhưng mỗi lần đi giày đằm bịt mũi không có lối thoát, tôi cảm thấy đau đớn ở ngón chân giữa. Ngón chân thứ hai của tôi trồi lên cao dài hơn ngón cái nửa lóng và bỏ xa ba ngón đàn em. Mẹ tôi căn cứ vào sự so le đó mà kết luận tôi có tướng ăn hiếp chồng. Cái tướng vừa dữ, vừa xấu. Cả mấy chị em tôi đều thế cả, ngón chân giữa dài ra cho chồng sợ, rặt một nhà dọa con thiên hạ. Hơn thế nữa, con gái làng tôi đều mang tướng đó trên bàn chân và người nào cũng khổ. Tôi không tin rằng một ngón chân đàn bà lại có thể thay đổi, sửa sang cách mọc của hàm râu chồng. Râu chồng không dính chi đến vợ cả.

- Anh mọc râu trước khi anh lấy em.

- Bà gia tôi cũng coi tướng tôi...còn hai gò má sát phu nữa.

Bà tuyên truyền rằng bà có bản phận kim chế sức đại vợ của Thế! Chi chứ vợ, Thế không đại đâu. Đại mà biết lấy tôi. Nhiều buổi xoa cằm Thế, tôi bằng lòng tài cạo râu của mình không thua chi ông thợ hót tóc bên phố. Thế để cho tôi làm cỏ hàm râu hay giao cho thợ vặt cũng như nhau, râu chàng đều đẹp. Tôi làm người vợ khôn cũng được, làm tay thợ khéo cũng được. Khi Thế chúc mặt xuống hôn môi tôi, những góc râu trên mép, trên cằm chàng chích nhẹ vào những lỗ chân lông trên mép tôi. Sự kích thích kỳ thú và sung sướng nhất của những thứ hạnh phúc nhẹ, hạnh phúc cạn, là gắn môi vào môi chồng. Đôi cằm chàng chà nhột nhật suốt thân thể tôi. Nhiều bữa cằm chàng đang sưng xà phòng tôi cũng đặt miệng lên miệng chàng cọ sát nhẹ nhẹ. Tay chàng ôm tôi, mắt chàng nhìn tôi, mũi chàng thơm tôi, tôi nuốt ực sự sung sướng vào bụng. Chỗ nào trên thân thể chồng cũng là hạnh phúc của tôi cả. Bà gia tôi thấy được những hoạt cảnh đó không khỏi lai rai:

- Làm trong phòng chưa đủ à...Sen, trong phòng đã đủ bàn ghế chưa.

Thế dạy học trò múa, bà gia tôi đem trà bánh đãi mấy thầy trò, còn hễ khi nào Thế hát theo tôi là bà kêu ồn. Giọng hát tôi cũng phải được nâng đỡ, khuyến khích chứ.

Tôi không nhìn chi nữa, không nhìn ngón chân dài, không nhìn cái cằm đẹp, ngẩng mặt lên tôi nói khích:

- Hễ gặp gái là bụng anh sôi cồn cào, rạo rục.

Thế yên lặng tiếp theo. Tôi nói ba câu không có hồi âm. Chàng bỏ tôi bằng sự yên lặng đây. Chồng tôi hư hỏng vì chàng là con một, cứng đầu, cứng cổ với mẹ quen từ thuở nhỏ. Trước khi lấy chồng, tôi chưa biết chồng nên lấy làm Thế, quên nguyên tắc là phải lựa bà gia, lựa sự giáo dục gia đình. Nhắm mắt trao mình cho

chồng thì đừng mở mắt nhìn những tật xấu của chồng. Đôi khi cần phải bắt chồng coi mình là mẹ đẻ mà tha thứ.

Tôi đưa cánh tay qua vai Thế kéo tai chàng:

- Người chi mà sang rửa, người ta nói mãi mà không trả lời.

Thế vẹo cổ xuống vai, kẹp cứng tay tôi vào giữa xương cằm và vai khóa lại rồi cười:

- Người chi mà hàm hồ rửa, người ta đã nhịn thua mà cứ nói mãi! Tôi không cười huề. Mặt tôi đâu phải thứ mặt nhờn. Giữ cho chồng đừng nhờn mặt mình là một cách dạy con sau này. Nếu là con gái thì phải học nghiêm trang ngay từ trong bụng mẹ.

- Anh Thế ạ, nếu khi anh sắp hành động, anh chạnh nghĩ tới em mà dừng lại, mà thôi đi, thì em đợi ờn anh gấp trăm lần lúc xong chuyện rồi anh mới hối hận, mới nghĩ lại mà thương hại vợ, rồi mua quà về cho vợ...em không ưa cái bản năng quay về của đàn ông...em không thích phần thưởng an ủi...Em muốn anh đừng "đi Đà Nẵng", anh đừng có "đi Đà Nẵng" xong xả rồi...mới mua sò huyết về cho vợ...

Người ta kể cho nghe rằng năm ngoái vào Đà Nẵng chấm thi, các bạn rủ "đi", Thế không chịu.

- Khi ra đi, vợ tôi rất tin tôi và tôi tin là hẳn tin tôi...lòng tin khiến mỗi lần đi xa tôi không phụ vợ.

Thế vuốt mũi tôi:

- Em hay nghĩ những chuyện viển vông cho ốm xác. Người bằng nắm tay mà chuyện gì cũng muốn ôm, muốn vò. Để hơi sức nó mà cười lên cho anh mát ruột một chút không được à.

Rồi Thế cúi xuống bốc thân thể nhỏ nhắn của tôi đi quanh phòng. Tôi rất mê kiểu bông ru em đó, tôi hót cổ chàng, co rút người cho gọn trên hai cánh tay chồng. Bỗng có tiếng kêu ăng ẳng uất ức của một con chó bị ném đau bằng guốc hay bằng củi phải cúp đuôi chạy. Tôi nghe tiếng dép lẹp xẹp của mẹ chồng bên tai. Bà không có gan cầm một con chó sống thỏ ngược như kiểu làm chày làm thớt những đồ vật vô tri.

Tôi mệt lắm rồi, các người có để cho tôi sống không? Các người cứ đóng hài kịch để tự thưởng thức. Nay...Sen, mắt ham liếc ai ngoài đường mà đập, mà giẫm lên cả cơm, khi mô mi cũng làm đổ cơm cả hí, tội chết mà...Ai mà phụ bạc hột cơm thì sau đó là con mắt...Hạt cơm còn tính cách thiêng liêng nơi a, giẫm lên củ khoai hay miếng bánh, người ta không thấy tội mà đập nhằm cơm thì rít chân, thì áy náy mãi như phạm tội với Trời đất.

Nếu tôi có hạnh phúc thì đêm nào tôi cũng ngủ được không cần ăn canh lá vông, không cần uống thuốc an thần. Nhưng có đêm thức khuya nhìn trăng theo cửa sổ vào nhà tôi nghĩ rằng chúng mắt ngủ có khi không phải tại nơi hạnh phúc thiếu hay thừa. Ánh trăng là thuốc thức, ánh trăng làm nhột vành mắt, tôi đành nằm tỉnh táo cho đến sáng. Thế ngủ vùi, tôi thường kéo mí mắt lại. Trăng lọt vào song cửa nằm loang lổ trên chần gối so le, trên hạnh phúc xô lệch của gia đình tôi. Chồng tôi, anh tôi, anh yêu tôi cách nào tôi cũng không cho là thượng sách cả. Tôi đau khổ nhất thiên hạ. Tôi không uống cà phê mà vẫn thức khuya giỏi.

Tôi ốm đi rất nhiều, áo dài càng ngày mặc càng lỏng lẻo như thể bận nín của em gái thâu bốn đường nhíp song ăn tay nhiều quá thì bị túm ở bụng. Tôi sợ ốm quá, ốm thì khó mà trẻ được. Thế buộc tôi uống nước cơm, uống sữa lon. Tiêm thuốc tôi còn có thể nghiêng răng chịu được, chứ không tài nào nuốt vô một ly sữa. Nhắm mắt bịt mũi thoa dầu, uống ực một cái thật mạnh, nhưng mùi sữa dòn dợn vẫn còn hôi mãi ở cổ họng. Giá nem bún bò, bánh ướt thịt nướng cũng bổ như sữa.

Cái thân hình chỗ nào cũng khuyết cũng thiếu thịt của tôi một ngày kia sẽ thiếu hết những vuốt ve của chồng, cái thân hình này chỉ nên mặc đồ nội hóa. Tôi không muốn chỉ đẹp từ cổ trở lên nữa. Lỗi thời lắm rồi. Tôi muốn cái đẹp còn đi xuống theo đôi tay xuống của chồng. Chồng tôi, nếu ôm được những khổ người chắc chắn, vừa tay, một ngày kia sẽ đánh tuột mất cái thể tích lỏng lẻo, thiếu thịt của vợ. Đàn ông tham lam, tệ bạc không biết thương xót. Họ thích những thân thể đàn bà đầy ứ, lợi hại...Nghĩ ra rằng đời không ai ôm như mình, tôi khóc, nước mắt thấm ướt mi. Tôi đặt tay lên chỗ một lá phổi của Thế. Thức với tôi là bóng trắng, trắng ở xa. Một nước văn minh thì thân thể phụ nữ càng dã man. Chồng tôi bao giờ cũng ngủ hết đêm rồi dậy. Tôi phải lay cái đã:

- Anh Thế...anh Thế...

Bị gọi hai ba lần Thế mới tỉnh hồn. Bỗng tôi nghĩ sao mình không thức bên giấc ngủ của chồng. Lời của một anh bạn Thế tôi còn nhớ:

Tôi đọc ba quyển sách, số báo đàn bà viết thấy nói tinh cả chuyện chồng con họ...Thế nào là thương chồng, thế nào là bảo vệ hạnh phúc gia đình...người đàn ông và tự do. Tôi mong chị và nhà tôi nghĩ đến mình trước đã xét mình trước đã khoan nghĩ đến chồng, đến hạnh phúc vợ.

Thế mở mắt, kéo tôi vào lòng. Tôi vội vàng giả dờ yếu ớt:

- Anh Thế, súng ở đâu bắn nhiều quá, dễ sợ quá.

- Súng tập đánh nhau đấy, Hiền đã ngủ chưa ?

- Không làm sao mà nhắm mắt được một tí ...

- Cứ tự nhiên mà ngủ. Đừng cố gắng chi thế. Mai mốt anh đưa đi khám sức khỏe.

Năm phút sau tôi lại hỏi:

- Anh Thế, anh ngủ rồi hả ?

- Nằm yên đi, nói mãi.

Tôi xích thêm gần Thế:

- Em chưa đọc truyện của Guy de Maupassant, em chỉ lục mấy tờ “Điện ảnh” của anh, có đọc chuyện phim “Une vie”. Không hiểu rõ lắm nhưng cũng đủ lo ghê lắm. Giả sử, chà, khó nói quá, em mà bị phụ rẫy một cách đê hèn...anh Thế...anh đừng ngoại tình hí...gắng đi làm để sau này nuôi con hé...hy sinh cho con hí!...

Ngang đây tôi cảm thấy lời nói của mình như lời trời trăn, nói xong là chết, tôi sợ hãi khóc thổn thức. Thế đánh tôi một cái nhẹ:

- Thôi, thôi...Hiền ngủ đi cho rồi. Mới đọc qua chuyện phim mà nửa đêm còn thức chồng dậy, nếu coi phim rồi chắc Hiền sẽ gây với anh suốt ngày. Hiền lười thôi lắm. Ngủ đi, mai còn đi dạy...nghỉ ngơi thắc mắc mãi...

Trời chuyển sáng, tôi mới chợp mắt chút ít. Thấy tôi dậy muộn, ngủ không bao giờ đủ, Thế chắc lười. Sức khỏe của tôi không đủ với số mười tám giờ dạy mỗi tuần. Thời khóa biểu còn nhiều chỗ trống để sự mệt nhọc điền vào.

- Em mệt lắm không Hiền ? Anh xin phép cho em ở nhà ngủ bù nhé.

Tôi muốn nghỉ lắm. Mí mắt mỗi nhừ, cứ muốn khép lại, xốn xang khi nhìn ánh nắng.

- Em đi rửa mặt, nhỏ mắt cho tỉnh táo đi.

Rửa mặt xong, người khỏe đôi chút, nửa ửng ở nhà, nửa ửng đến trường.

- Thôi anh Thế ạ, đừng xin phép nữa. Đến lớp bắt chúng làm bài tập.

Điểm tâm xong thì đã gần sít giờ đi dạy. Thế đang ủi lại áo. Tôi lật đặt quanh chiếc áo lót trước mặt chàng và hỏi.

- Anh Thế ủi giúp em đi, còn mấy phút nữa thôi, ủi sơ sơ mau đi, em đi sửa soạn kéo trẻ.

Mẹ chồng tôi ở dưới nhà đi lên, dùng dùng giựt lấy cái áo nơi tay con, quăng mạnh xuống đất. Bà quay lại háy tôi một cái thật sâu.

- Sai,...sai...vừa vừa. Con tao đâu phải thợ ủi.

Tôi mạnh bạo cúi xuống nhặt cái áo lên ủi qua ủi về. Thế thì bao giờ chàng cũng ngậm miệng.

Tôi sửa soạn vội vã. Thế đã đem xe ra từ lâu mở cửa ngòi. Tôi bảo chàng bước xuống rước tôi lên cho có điệu. Sau lưng tôi, mẹ chồng có dõi mắt theo cảm tức mấy thì cũng rứa đó. Tôi bảo Thế:

- Anh Thế, trưa nay em ăn cơm ở nhà mẹ em.

Buổi chiều, Thế đến đón tôi về. Bước vào chưa tới bàn ăn đã nghe mẹ chàng nguyên rủa lúng búng trong miệng:

- Tưởng nhà con người ta ra được một đêm...

Tôi đứng thẳng ngay lại nhìn bà, mở to cả hai con mắt. Mỗi lần giận lên, tôi đều giương to mắt lấy thế rồi mới cãi hoặc khóc sau. Tôi định nói:

- Mẹ ăn nói thô tục lắm. Mẹ thương con trai mẹ, con thương chồng. Hai bên cùng dồn tình cho một người ...Mẹ có một bộ mặt tâm lý bất lương, mẹ là một hiện tượng.

Tôi không nói được vì thoáng đọc về cầu an trong điệu bộ Thế. Tôi yên lặng hằm hằm bỏ đi như những lần khác.

Khi Thế yêu tôi không thấy mẹ chàng dong tay phản đối. Bà đã phá đám những mối tình trước của con. Tôi không biết tôi là người số mấy nhưng tôi đã được hân hạnh vào chung kết để bà lựa chọn. Dòm Thế, tôi biết rằng nếu không thừa lệnh mẹ, không bao giờ Thế lấy vợ. Nhưng mẹ chàng lại không ghét mấy đứa em gái tôi. Bà thường bảo Thế nhắn chúng đến chơi, dạy làm bánh làm trái và hay gửi cho chúng đồ trong vườn. Thỉnh thoảng mẹ tôi đến mời bà đi xem phim Việt Nam. Tôi học lóm được ở mẹ chồng vài cách làm tốt ngoại khoa: Bà trồng cây bông lài thật nhiều, thật lâu năm cho có củ, đào lấy củ mài ra lọc tinh bột phơi khô làm phấn đánh mặt, vừa dưỡng da vừa mịn màng gấp mấy lần phấn nọ. Khi rửa phấn cho da thoáng khí, bà dùng bông gòn thấm nước rồi nhúng chút dầu vaseline chùi cùng mặt, xong rửa nước lạnh. Thượng sách! Bà dặn tôi đừng tiết lộ bí quyết đó cho ai cả vì sợ da họ đẹp hơn da mình. Tôi không được bà gia dạy cho làm bánh, làm trái, làm gái, làm mụ.

Ai cũng tưởng làm dâu gia đình một con là nhứt. Vào đó mà hưởng. Mẹ chồng tôi làm việc không hở tay, không có chuyện gì dám qua mặt bà. Tôi không phải mó tay vào đâu cả, không xuống bếp, không giặt quần áo, vẫn áy náy không yên vì phận mình là dâu. Bà thích tự tay làm lấy những món ăn ngon cho Thế. Trái cây, mứt bánh bốn mùa xếp hàng trong mấy ngăn tủ. Nhưng đó là của riêng con bà. Tôi rất trẻ con, vẫn thường ăn vụng nhưng khi chồng tôi giấu mẹ đem bánh vào phòng cho vợ là tôi khóc. Đàn ông vẫn có nhiều cái sơ hở.

Mẹ Thế cảm ngang hạnh phúc của dâu con. Bà quá yêu con, không chịu thấy con san sẻ tình cảm cho một người đàn bà nào cả. Bà ghen với dâu, người phá đám, chia hai tình mẫu tử của bà "Vợ con là người giành con trên tay mẹ" Trong bữa cơm, nếu chồng tôi lỡ miệng ép vợ ăn thêm hoặc gấp đồ ăn vào bát tôi là bà dằn mạnh đôi đũa xuống mâm, la mắng con sen vụng về khê thúí, và sau bữa cơm thế nào tôi cũng bị nói hành nói tội. Tôi thấy mình bị loại ra khỏi bàn ăn. Chúng tôi ngồi xa cách, không được khoè chân nhau dưới bàn. Thế luôn luôn quay mặt về hướng mẹ nói chuyện và tôi yên lặng nhai, nuốt. Hai mẹ con xoắn vó nhau, chén tạc, chén thù. Mẹ chàng gấp cho chàng miếng cá không xương, lát thịt phao câu, khổ cá nướng vàng rộm. Tôi không được mang áo cánh tay trong bữa ăn. Trước mắt mẹ chồng tôi tốt hơn nên mặc quần đen. Hễ có bà là tôi xa Thế. Trở về phòng ngủ, Thế

đặt tay lên vai tôi, tôi giận quăng tay chàng xuống. Trên xe điện mẹ Thế ngồi bên tay lái của con. Bà gia tôi trụt xuống làm đối thủ của tôi, tôi không dám dùng chữ tình địch sợ bất hiểu. Khi tôi đang ở trong vòng tay bảo vệ của Thế mà bà ho lên một cái thì phải lật đật nhảy ra thật mau. Tôi không được đi xi nê với chồng. Khi có ai mời dự đám cưới nể nang lắm mẹ Thế mới cho phép dâu con sóng vai đi chung ngoài đường. Bà cứ tưởng Thế thờ cúng vợ sẽ lơ mẹ, nên giành chiếm độc quyền Thế. Những chuyện sẵn sóc âu yếm như thêu khăn tay, mặt gối cho chàng (phần tôi) bà cũng đành hanh làm lấy. Tình mẫu tử và tình luyến ái lẫn lộn nhau. Bà thương con hung dữ, bãi bỏ phần tôi, phần làm vợ. Tôi chịu đựng những cơn ghen âm ỉ của bà. Tôi chỉ được hạnh phúc tròn khi có một gánh cải lương nào ở Nam ra. Đoàn hát ở lại Huế mấy ngày đêm, bà mẹ chồng tôi vắng nhà biệt biệt suốt mấy đêm ngày. Bà sang nhà chú thím ở lại bên thành để đi cho tiện.

Thế thường vuốt má tôi:

- Mẹ già sinh tật, em đừng để ý nghe. Có chi cứ phiền anh, anh chịu.

Tôi cười:

- Em không khổ đâu anh đâu...Em chỉ biết có thương anh và đang gắng học thêm cách làm sao cho anh thương lại.

Chàng chích tôi:

- Cám ơn Hiền.

Giữa tôi và mẹ chàng, tình hình luôn luôn căng thẳng. Tôi có thai cũng không cho bà biết. Ghét lắm!

Thế thì thăm bên tai tôi:

- Bữa mô có con, bà bận ẵm cháu nội, Hiền tha hồ ăn hiếp anh.

Tuy thế, mẹ chồng khắt khe tôi chỉ khổ một nửa thôi. Ai cũng công nhận tâm tính bà gia tôi không ác, không đả đát, chỉ the the thôi. Cái khổ là khổ vì chồng. Nằm được tóc chồng đâu phải là hơn.

Cái thai mới được ba tháng, tôi bắt đầu đan áo, sắm tã nệm, sợ để khi gần ngày mệt nhọc, ngồi lâu đau lưng. Mẹ chồng cũng xúm lo đan áo len cho cháu. Bà cũng chịu khó thúc dục tôi vận động, đi bộ, cắm vớ cao, bước dài. Thỉnh thoảng đi chùa cho con thừa hưởng hơi Phật. Tôi tính thắm khi sinh xong sẽ xin bà đem con đổi lấy chồng. Mẹ Thế đan từng bộ đồ len thêu hài tất. Tài nữ công của bà tôi học già đời cũng thua: Nằm đan hàng giờ. Thấy tôi rục rịch đón con sớm quá, Thế đưa tay:

- Thôi...thôi khi nào gần sinh rồi làm, ở nhà rồi tha hồ mà làm.

Mẹ chàng cũng nói:

- Có mang mà đi đổi với chồng ngoài đường chớng mắt lắm.

Tôi thấy tủi. Chồng tôi sợ xấu lây vì cái bụng tròn to của vợ ư? Dám đưa cái đẹp hình thức lên cao hơn tôi sao? Đàn ông thường phụ vợ thắm lén khi vợ mang thai. Khi mình già năm bảy đứa con bên nách nhất định Thế sẽ đâm đầu về phe những đứa con gái mới lớn. Bây giờ chàng để lộ tẩy cái ý muốn không thương những cái gì không đẹp. Thôi, thôi, tôi chỉ có mang một lần này thôi, một lần lỡ đại để dò la tâm địa của chồng.

Lúc đang đèo bông cái hình hài con trước bụng, người mẹ phải giả từ mọi sở thích làm đẹp. Trường hợp tôi mới thắm. Cái vóc hình tẻ hơ của tôi mà không được xỏ chân vào giày cao gót không biết sẽ ngán đến chừng nào. Thôi, nên ở nhà. Quen đi lúm chúm trên những gót guốc da cao chín phân chừ phải hạ mình vì mấy đôi giày trệt lét thét của mẹ, tôi cảm thấy mất sự thăng bằng tập được từ lâu. Lúc cận ngày, bụng tôi e rụng xuống đất. Nghĩ đến chuyện cứ kéo lê thê mãi cái bọc nặng nề phía trước tôi sợ chồng tôi có tư tưởng so sánh đường vòng trên ngực bụng tôi với những đường cong thiếu nữ. Mới sửa soạn cho cuộc đời làm mẹ mà tôi đã tròn rồi.

Tôi rên cả ngày. Tôi bàn với bạn lúc nở nhụy sẽ xin đề bằng phương pháp không đau. Hấn lắc đầu:

- Không được. Không nên làm trái với thiên nhiên. Mang nặng thì đẻ đau, phải đau đón ê chề mới thương con hung. Mi cứ tưởng tượng trước rất đau rồi khi sinh tự nhiên bớt sợ. Lúc chuyển bụng, nếu mi thấy mình đau hơn một chút nữa e chết, lúc đó là lúc con ra.

Tôi hoảng hốt:

- Rửa thì chết. Thôi, thôi, tao sinh một lần ni rồi sau nuôi con nuôi thôi.

Hồi trưa, lúc Thế đặt tay lên bụng tôi, mẹ chồng tôi bắt gặp, bà đặt mạnh cái thằn đang cầm trên tay xuống bàn làm tôi trăn mắt. Thẹn lắm! Tôi kiểm thảo chồng tôi, bà gia kiểm thảo tôi. Bà đứng đón đầu hạnh phúc của tôi đứng trên quyền lợi của tôi mà được gì? Tình thương mẹ có bao giờ nguội. Nếu có người phải lo lắng thì người đó là tôi mới phải chứ. Tình mẫu tử có khi con còn trong bụng mẹ, nghĩa phu thê nở ra khi con đã biết hoang. Mẹ chồng tôi sắp có cháu nội mà không trả công cho tôi bằng một chút khoan hồng. Tôi đã im lặng để bà lấn đất rất nhiều. Tôi chỉ biết lùi. Bà thẳng tay đẩy mạnh tôi đến hàng rào thép gai. Bà xúp tôi ra khỏi Thế. Tôi tránh mẹ chồng hơn tránh lựu đạn cay. Tôi yếu đuối lắm rồi. Tôi trình bày với Thế vô số điều kiện để xin ra ở riêng vì chúng tôi như hai người ăn vụng hạnh phúc. Ở đây bà yêu con, tôi yêu chồng, hai dòng điện đó chạm nhau nhà phải cháy. Phải xin ra ở riêng, nếu không tôi sẽ làm đơn xin đổi lên Cao nguyên lấy Đê, lấy mọi...rồi là hết.

Thế nắm tay tôi tha thiết:

- Mẹ chỉ có mình chúng ta. Mình đi mẹ ở với ai. Rồi mẹ cũng sẽ đi theo...

Không biết sao mẹ chồng tôi lại nghe được câu chuyện ấy. Buổi tối bà xỉa xói vào mặt tôi:

- Mi muốn chia rẽ mẹ con người ta phải không? Thằng này con tao, tao muốn tròn thì tròn, tao muốn vuông thì vuông. Mi giựt dây con tao, hành hạ con tao, mi trả thù tao, con hỗn láo.

Tôi run lẩy bẩy quay sang Thế, lần thứ nhất cãi lại mẹ chồng:

- Anh Thế, anh đọc sách, đọc truyện nhiều, có sách vở nào kể chuyện dâu hỗn với bà gia hay là từ xưa tới nay ai cũng kết tội mẹ chồng hành hạ nàng dâu?

- Thôi, thôi...tôi thua, một mình cô tôi đã sợ, còn kéo theo cả thế hệ trẻ...sách vở...ngay từ lúc thằng Thế chạy quanh chạy quất tìm vợ, ngay từ lúc cúi mặt nhìn cô vào nhà làm dâu tôi đã thả tay đầu hàng rồi. Cô với tôi vô nghĩa. Cô cướp sống thằng Thế trên tay tôi, cô chà chân lên công trình nuôi nấng con của tôi...Thế...mẹ còn sống đây...thằng mô, con mô dám rinh đồ ra đi ở riêng thách đó...Nuôi con từ nhỏ...lớn lên con phụ tình mẹ, phủ nhận mẹ, cướp vợ vì không còn cần mẹ nữa, hết cần mẹ...Đây này: Thời chưa cưới anh đã ca cho nàng nghe:

"Em là lẽ sống của anh, anh xin dâng sự nghiệp dưới chân em" ...Còn tôi, tôi được chi? Chỉ đáng nấu cơm cho anh ăn cho vợ chồng anh ăn.

Chồng tôi mở miệng:

- Em Hiền, em vào phòng nằm nghỉ đi.

Tội bỏ xuống rồi đây. Núp trong phòng tôi vẫn còn nghe:

- Mẹ không yên tâm giao phó con cho một người đàn bà nào cả. Lúc xưa, bạn gái con, mẹ chê hết người này, người kia phá đám, không cho con lấy họ...mẹ làm...con lấy ai cũng được...con lấy ai mẹ cũng mất con cả...Con thương mẹ có giới hạn có tuổi, mà hôn mẹ, thịt mẹ đã nhập vào con. Vợ con hành con, mẹ ngủ không được, vợ con cắn con, mẹ đau...Cha con ngày trước...

Bà giấu câu nói tôi không nghe được. Cha mẹ tôi có biết đâu đến đời làm dâu dở khóc, dở cười của con gái, biết đâu đến bệnh thương con của bà mẹ Thế! Hạnh phúc của tôi!

Tôi không than thở với cha mẹ. Con khổ kiêu này chẳng ai bắt lực hơn cha mẹ, chẳng lẽ rút con về. Cho một đứa con gái đi như thế, cha mẹ tôi nai lưng trả hai năm chưa hết nợ. Mà đã dễ cho đi chưa.

Tôi phải thay đổi không khí, phải sửa lại chương trình sống: Rút về nhà cha mẹ ruột đã. Một cảnh, hai quê, cứ một tuần sống với chồng thì một tuần về lại nhà mình. Tôi nên tặng cho bà gia một nửa con người của Thế. Phải chia hai nơi mà ở, mình phải về nhà mình để tìm thêm nét nhăn trên trán cha mẹ... Ghét tở, ghét ai họ Trần:

Khoai lang củ bở củ trần

Làm dâu xin tránh họ Trần ai ơi!

Về nhà mình thì không ai bắt nạt mình cả... Chính sách im lặng đối với mẹ chồng của tôi được khen... và bà gia tôi bị chê không còn một mảnh nhưng tôi cảm thấy mình đang đi tàu bay giấy. Bạn bè sửng sốt cho tôi tức thêm bà gia, xui tôi cãi lại, xui tôi nổi loạn.

...Thôi, đừng nói đến hạnh phúc nữa mà thèm. Không bao giờ Thế bênh vực tôi cả. Yên lặng, tuyệt thực, rồi cũng rứa đó. Thế không cho tôi một lối thoát, chàng chỉ rủ tôi yên lặng. Vợ là một người làm cho cuộc đời mình hết vui. Tôi bỏ đi cho mà coi. Phải đem bớt sách vở về, dọn áo quần về bên nhà một nửa, về nhà ngủ chung với mấy đứa em gái cũng đỡ lạnh. Tôi đầu hàng cả nhà chồng.

Vợ có thể thêm bớt được, chứ mẹ Trời sinh chỉ có một. Nếu tôi và mẹ Thế cùng ngoi ngóp dưới sông và nếu chỉ cứu được một người chàng sẽ không ngần ngại kéo mẹ vào bờ và khi đến đất sống rồi chàng mới nhỏ xuống sông vài giọt nước mắt khóc thương người vợ xấu số và chưa đoạ tang tôi, mẹ chàng lại lẽ mề na trầu cau đi hỏi vợ hai cho con, rồi tấn bi hài kịch gia đình lại tiếp diễn: Mẹ Thế ghen với dâu mới.

Nghĩ đến ngang đây tôi cảm thấy chuyện tôi phải chết trôi thảm quá, tôi khóc ròng.

Tôi thông thả đi bộ đợi xe. Đường vắng. Khoan có xe đã để tôi đi bộ thêm vài chặng đường. Đi xích lô hay dần lên dần xuống động đến con tôi. Tôi đi bộ nhiều quá nên thai gọn. Bỗng tôi đi chậm lại. Đứa con trong bụng tôi trở mình thốn mẹ nó một cái. Mai sau đá banh tài lắm đây. Tôi đưa tay lên bụng: Một chỗ cộm cộm bằng nắm tay tôi. Đưa chân đá kiện đây phải không? Trói chân lại. Đưa chân đây, sao lại rút về. Trốn đâu rồi. Ăn khẻ nhé! Đá mẹ một cái rồi hồi hận nằm yên. Mới đó mà đã ngủ rồi.

Tôi nghĩ: "Còn hơn một tháng nữa con mình ra đời. Con ra đời mẹ mừng tượng trước bao vui thú. Con lớn lên, mẹ sẽ dạy con vằn A.B.C. và một sớm tựu trường hơi thu bát ngát, mẹ sẽ nắm tay con, dìu bước chân con đến cổng học đường, rồi đem về, bên ánh nến lung linh, mẹ đứng sau lưng con, tay vịn thành ghế, yên lặng mỉm cười nhìn con tập viết! Ôi hiền quá! Với con, mẹ hiền quá. Với con, tôi không dùng chữ đọc đáo, tôi thì thắm những lời cổ điển như bao bà mẹ đã thì thào.

Lòng tôi se lại, thoáng tỉnh ngộ: Tám tháng cưu mang, tôi đã mơ ước gì cho con, tôi đã hy vọng gì cho đời con ở tương lai, hay tôi chỉ sợ đẻ con ra, mình đau thịt, hay là trong những ngày nắng gắt mệt mỏi tôi đã chỉ mong trút mau cái bọc nặng ấy đi? Con sắp ra đời chỉ để đe dọa mẹ thôi sao? Lúc con chưa có hình hài, tôi đã đan áo, sắm tã, nhưng chỉ để đón lấy một phần thể xác của tôi, còn tâm hồn con, tôi đã cho được gì? Tôi không cho con một ơn huệ tinh thần nào cả sao?

Tôi giật mình tưởng như nghe tiếng con tôi, đứa con còn trong thai: "Nghĩ đến con đi! Mẹ sẽ không giận bà nội, sẽ không thắc mắc về tính nết, cử chỉ của cha nữa. Con đến để giúp đỡ mẹ đây!"

Thiên hạ vẫn khổ về bà gia, riêng chi mình tôi ? Và chồng tôi, anh Thế của tôi, vẫn yêu vợ và vẫn yêu những cái đẹp khác, anh Thế cũng như hầu hết mọi người đàn ông. Xã hội vẫn có không biết bao nhiêu là cô mặc áo mỏng mỏng, bao nhiêu là gái cho thuê...Nếu tôi chỉ lo về những cái ấy thì biết bao giờ cho xong. Nhưng tôi đã có con. Nghĩ đến nó tôi tìm lại được sự yên ổn. Mãi đến nay tôi mới biết được cái vui làm mẹ.

Đường về nhà xa. Tôi đi bộ tay cầm quyển sách mới mua.

Nắng trời đã dịu lại. Núi Ngự bình trọc đầu trơ trên. Mấy cây bông dại sửa soạn đi ngủ trước hoàng hôn. Tôi bước mau vào nhà đến bàn làm việc ngồi xuống, tôi dở quyển sách mới mua tìm viết vào một trang để trắng:

“Con đầu lòng của mẹ”

Tôi muốn viết mấy lời kỷ niệm gửi lại con tôi khi nó khôn lớn. Nhưng bao nhiêu tình cảm dạt dào tràn đến khiến tôi ngập ngừng khó viết. Tôi ngồi yên xúc động bỡ ngỡ, như ngừng lại trước cuộc đời mới mở ra trước mắt mình.

Tối. Trời đã thấy ngoài cửa...

Túy Hồng

Túy Hồng

Tên thật Nguyễn Thị Túy Hồng (vợ cố Nhà Văn Thanh Nam), sinh ngày 12 tháng 10 năm 1938 tại Chí Long Phong Điền Thừa Thiên. Tốt nghiệp Đại Học Sư Phạm Huế. Giải Nhất Văn Học Nghệ Thuật Sài Gòn 1970. Định cư tại Seattle Washington Hoa Kỳ từ 1975

Tác phẩm đã xuất bản:

Thở dài (1963)

Vết Thương Dậy Thì (1967)

Tôi Nhìn Tôi Trên Vách (1970)

Những Sợi Sắc Không

Trong Mưa Móc Hạt Huyền (1970)

Bướm Khuya (1971)

Nhánh Tóc Sợi Dòn (1972)

Mối Thù Rực Rỡ

Eo Biển Đa Tình (1973)

Trong Cuối Cùng

Sạn Đạn

Tay Che Thời Tiết

Mưa Thảm Trên Bông Phấn

Thông Đưa Tiếng Kệ